

мъгла"... Избраният, спрелият миг от денонощния кръговрат дава и психологическия комфорт на самотата и интимността с любимата, но толкова често замръзналото време предлага и кошмарите на всесветовната участ и мъчителните, трагически терзания на АЗ-а - не само защото всекидневното битие в по-ранните стихотворения продължава своя ход встрани. Постепенно този паралелен ход на "обикновеното" време отпада, в "Прозрения" властват абсолютите.

Всички подобни фиксации търсят и намират своя символически смисъл и това отново означава възможност не само за накъсване, но и за унищожаване на "естествения" вървеж на времето. Предпочитаното спиране е, разбира се, към заход, в часа на привечерния сумрак, но и този миг не винаги означава успокоение. Образите на деня и нощта имат тук богат, сложен, променлив, непрестанно проблематизиран живот.

"В часа на синята мъгла" е стихотворение, което днес можем да прочетем краевековно, можем да го представим като написано в началото на нашия век послание, чиято финална гледна точка е обаче поставена в края на същия този XX век. Нас са ни гледали през цялото това време на протичащия и изминал век. Но ще бъде наивно сега самоуспокоително да твърдим, че това стихотворение, където векът е видян като извършващ заклетия си ход ден, е творба на топлото психологическо съпричастие към дребните ни лични съдби. Защото и тук сме предупредени, че не ще се намери и в този век кой да "назове честта и кой позора"; презрително АЗ-ът определя нашето усърдие и нашите трескави дейности като "вашия безсмислен крясък", докато за себе си АЗ-ът оставя надличната възможност да бъде свободен от конкретното: "А без видения ще бъде моя сън." Правото на Поета да бъде в свръхчовешката позиция! Право, присвоено и едва ли не дадено от "прадеди", след като "Яворов бе призван да отпечата в поетическо слово тая горест на прадедите, да понесе като поет нейния тежък кръст" (отново Гео Милев).

Ще бъде погрешно да се обхване космическата картина на златозарното царстване на слънцето от "Молете неуморно" (и дори от "Да славим пролетта") само в нейния химнически, славословящ смисъл. Защото дори още в мажорното, фанфарно начало: